

Interjú Répássy Róberttel, az Igazságügyi Minisztérium parlamentari államtitkárával

Szakmai karrierjét szülővárosában, Miskolcon a családi ügyvédi „hagyományt” folytatva, ügyvédként kezdte meg, majd több mint 20 évig, 1998-tól 2018-ig országgyűlési képviselőként végezte tevékenységét. Milyen tapasztalatokkal gazdagodott képviselői megbízatása alatt?

Törvényhozónak lenni nemcsak megtiszteltetés, egy jogásznak kihívás is. Részt venni a jogalkotásban, összeegyeztetni a hivatást a mandátummal, megtapasztalni és megtanulni, hogy a jog alapja a népszuverenitás, azaz a választói akarat, amely az alkotmányos keretek között meghatározza a törvényhozó testület döntéseit. Soha nem kellett a legjobb meggyőződésem ellenére valamit megszavaznom, de tudomásul kellett vennem, hogy a parlamentben a többség alkot jogszabályt, és az én véleményem nem mindig esik egybe a többség vélemé-

nyével. Ha jogász professzor lennék, akkor megtehetném, hogy akkor is kitarok a véleményem mellett, ha senki nem ért velem egyet. A parlamentáris demokráciákban a törvényhozó nem tudja érvényesíteni az akaratát, ha mások véleményére nem ad, együtt kell működnie más törvényhozókkal, hogy végül a kompromisszumokból törvény születhessen. Tehát a jog és a politika viszonyát, konfliktusait és harmóniáját tapasztaltam meg húsz év alatt.

2010–2014 között a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium igazságügyért felelős államtitkára volt, majd 2015-ig az Igazságügyi Minisztérium (IM) parlamenti államtitkáraként és miniszterhelyetteseként végezte tevékenységét. Visszatekintve mit tart az akkori igazságügyi és parlamenti államtitkári tevékenysége legnagyobb eredményeinek? Gondolok itt például arra, hogy ebben az időszakban került sor két nagy jogkódex, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, valamint a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény megalkotására, amelyeknek megszületéséhez államtitkárként is jelentősen hozzájárult.

2010 és 2013 között megújult a magyar jogrendszer. Az Alaptörvénytől a sarkalatos törvényekig, az államszervezeti törvényektől a nagy jogági kódexekig, a szimbolikus ügyektől (ideértve a nemzeti és nemzetpolitikai ügyeket, az állampolgársági kérdéseket és a történelmi igazságtételt) egészen a területi közigazgatás átszervezéséig – nagy horderejű törvényeket alkottunk. 2014-től az eljárások megújítására fókuszáltunk; ez a munka egészen 2018-ig tartott. Különös megtiszteltetés volt számomra, hogy nemcsak parlamenti képviselőként, hanem igazságügy-minisztériumi államtitkárként is részt vehettem ebben. Ugyan a jogalkotásban egy pillanatra sem lehet megállni, most is van még feladatunk bőven, de a jogrendszer és az államszervezet megújítására – legalábbis rövid és középtávon – biztosan nem fog sor kerülni. Azt vallom, hogy ilyen nagy jelentőségű törvények megalkotására egy törvényhozó életében csak egyszer kerül sor, az új Btk. és az új Ptk. kodifikációja ilyen munka volt.

2018-tól visszatérve az ügyvédi pályára saját ügyvédi irodájában dolgozott. Milyen érzés volt ügyvédi tevékenysége során azokkal a jogszabályokkal immár jogalkalmazóként foglalkozni, amelyeknek létrejöttében Önnek is része volt?

Nagyon tanulságos időszak volt az életemben, amíg ügyvédként dolgoztam. Ráadásul úgy, hogy előtte 15 évig szü-

teltetem az ügyvédi praxisomat. Nem volt könnyű felvenni a ritmust, beletanulni az elektronikus eljárásokba, de mint mindig, most is kihívásként éltem meg a munkámat, az új feladataimat. Mi több, erre az időszakra esett a világvjárvány miatti veszélyhelyzet, ami új megoldásokat, soha nem gyakorolt eljárásokat honosított meg az igazságszolgáltatás háza táján. Megint csak tanultam valamit; megtanultam tisztelni azokat a jogász kollégáimat, akik folyamatosan fejlesztik magukat, nap mint nap új ismeretekkel bővítik tudásukat, és közben naponta segítik tanácsaikkal, munkájukkal a hozzájuk forduló ügyfeleket. Ugyanígy, a bíróságok, nyomozóhatóságok vagy büntetés-végrehajtási intézetek dolgozói is jól vizsgáztak ebben a nehéz időszakban. Ami engem illet, kihasználtam az ügyvédi éveimet arra is, hogy szakjogászdi diplomát szerezsek a Miskolci Egyetemen vagyongazdálkodási jogból.

2021 decemberétől újra az IM parlamenti államtitkáráként köszönhetjük. Hogyan épül fel jelenleg a Parlamenti Államtitkárság? Milyen szerepet tölt be az IM működésében?

Varga Judit igazságügyi miniszterrel jó a munkakapcsolatom, talán ennek is köszönhető, hogy a parlamenti ügyeknél jóval több feladatot bízott rám. A parlamenti államtitkárok – mint miniszterhelyettesek – feladata elsősorban a miniszter és a kormány képviselőinek ellátása az Országgyűlés plenáris ülésein és a bizottsági üléseken, valamint a különböző parlamenti eljárásokban, ideértve az országgyűlési képviselők munkájának támogatását, részükre a különféle felvilágosítás és tájékoztatás megadását. Ez a munka meglehetősen intenzív, sok időt és energiát igényel az egész minisztériumtól és a parlamenti államtitkárságtól is. Ezekon kívül, a feladataim jelentős részét képezik az igazságügyi kapcsolatok, a bíróságok igazgatási vezetőivel, az Országos Bírói Tanáccsal, az ügyvédi kamarával, az igazságügyi szakértői kamarával; a közjegyzőkkel kapcsolatos igazságügyi műveletek, az igazságügyi köztestületekkel kapcsolatos törvényességi felügyelet ellátása, illetve egyéb szervezeti kérdések is hozzám tartoznak. A kegyelmi ügyekkel, a jogi szakvizsga és különféle szakmai továbbképzések szervezésével is mi foglalkozunk. Kiemelt feladatunk az állami áldozatsegítés intézményrendszerének irányítása. 15 megyében van Áldozatsegítő Központunk vagy a rendőrségen működő áldozatsegítő pontunk, amit 2025-ig országos hálózattá fogunk fejleszteni. Nehogy kifelejtsem – mert az ő munkájuk is nagyon fontos –, a jogi segítségnyújtók és pártfogók is a mi munkatársaink.

Nem is olyan régen egy az áldozatsegítést elismerő díjátadó ünnepségen úgy fogalmazott, hogy „Segíteni csak tettekkel lehet, tettekre változtatott elhatározással. Az elhatározásokat lépésről lépésre, együtt, egymást támogatva tettekre válthatjuk.” Az áldozatsegítés hatékonyságának növelése és az áldozatok tényleges segítése érdekében az IM ez idáig milyen „tetteket” hajtott végre?

Az áldozatsegítéssel kapcsolatos jogalkotásban korszerű, az áldozatok érdekeit védő változtatásokat vittünk véghez már eddig is, de nem dőlhetünk hátra. Az áldozatsegítést az állampolgárok szolgálatába állított közigazgatás, illetve az igazságszolgáltatás rendszerébe kell illeszteni és hatékonyan működ-

tetni, ami óriási feladat. Amikor a tettekről beszéltem, arra is utaltam, hogy ez a folyamat az alapok lerakásával nem fejeződött be, a munka dandárja még most következik. A korábbi tapasztalatokat értékelve, Varga Judit irányításával az igazságügyi tárca úgy döntött, hogy az egyes áldozatsegítéshez köthető szolgáltatásokat elérhetővé teszi bárki számára – gondolok itt az áldozatok lelki támogatására, illetve az érdekvédelemre, amely a jogi segítségnyújtás egy speciális formája. Erre alapítva kezdte meg az IM az Áldozatsegítő Központok rendszerének kiépítését, amely munka a teljes országot lefedő megyei hálózattá bővítéssel fejeződik be. Ezzel az építkezéssel egyidejűleg az a feladatunk, hogy ezt az országos rendszert összehangoljuk a területi közigazgatásban – a kormányhivatalokban – már régóta létező hatósági áldozatsegítéssel, és a kettőt együtt, összhangban működtessük. Ez a folyamat lépésről lépésre, egymás munkáját támogatva és összehangolva valósulhat meg. Ezt a szándékot kell tettekre váltanunk.

A Parlamenti Államtitkárság feladatai közé tartozik az áldozatsegítési rendszer fejlesztése mellett többek között az igazságügyi hivatásrendekkel való kapcsolattartás is. Ez milyen feladatok elvégzésében nyilvánul meg?

Ez egy rendkívül összetett és érdekes feladatkör. Mindenki tudja, hogy Magyarországon a hatalmi ágak egymástól elkülönülnek. Sokszor karakteresebben, mint más uniós tagállamokban – például a bírósági igazgatásban. De attól, hogy független az igazságszolgáltatás, még rengeteg közös feladatunk van, ezért az igazságszolgáltatással összefüggő kormányzati feladatok ellátása érdekében kapcsolatot tartok az Országos Bírói Hivatal és a Kúria elnökével, valamint rendszeresen részt vesz az Országos Bírói Tanács ülésein. A jogász hivatásrendekkel való kapcsolattartás szó szerinti kapcsolatokat jelent, a törvényességi felügyeleti feladatok ellátása mellett kiemelkedően jó szakmai kapcsolatot ápolunk a közjegyzői és az ügyvédi kamarákkal, valamint az igazságügyi szakértői kamarával. Együttműködésünk néha közös rendezvényeken is megmutatkozik, például a Magyar Ügyvédi Kamarával nemrég tartottunk közös konferenciát a már említett áldozatsegítés és jogi segítségnyújtás témájában, de az igazságügyi miniszter részt vett és felszólalt a Közép-európai Közjegyzői Kollokviumon is. Ami a jogalkotást illeti, a kormány részéről a tárcánk felel azért, hogy a hivatásrendekkel kapcsolatos jogszabályok az igazságügyi szereplők részére is megfelelőek legyenek, így – bár a jogszabályok kodifikációja más államtitkárság hatásköre – a hivatásrendek jogalkotási javaslatainak összegyűjtése és szakmai megvitatása is a feladatunk része. Emellett különböző statisztikákat és elemzéseket is készítenek a kollégáink, amelyek hosszú távon hozzájárulnak az igazságügyre vonatkozó döntés-előkészítés és döntéshozatal minél magasabb színvonalához.

Államtitkárként, férjként és apaként hogyan tudja a magánélet és a munka egyensúlyát megtartani? Mivel szereti leginkább tölteni a szabadidejét?

Huszonöt évesen lettem először országgyűlési képviselő, és most ötvennégy éves vagyok. Ha ehhez hozzáteszem, hogy harmadéves joghallgató voltam, amikor először indultam

az országgyűlési választásokon, akkor nem is kell más mondanom. Nekem ez és ilyen az életem, hálás vagyok a feleségemnek és a gyermekeimnek, hogy elfogadták ezt. Igyekszem megóvni őket a politikától, se előnyük, se hátrányuk ne legyen az én munkám miatt. Budapesten dolgozom, de a családommal Miskolcon élünk, amikor tudok, hazamegyek, hogy velük lehessenek. A minisztériumban dolgozók közül sokan napi egy-másfél órát ingáznak Pest megyei lakóhelyükről, nekik sem

könnyebb a családi élet. De amikor otthon vagyok, a családommal és a barátaimmal gyakran kirándulunk, Észak-Magyarországon kiváló úti célok vannak. A Zemplén, a Bükk, Tokaj-Hegyalja vagy akár Eger kedvenc helyeim, a legjobban az erdőket és a hegyeket szeretem, legutóbb a lipicai ménest kerestük fel Csipkés-kúton, a Bükkben.

Az interjút készítette: Petrasovszky Berta